

Juan José Pérez Torrent és enginyer industrial especialitzat en energia nuclear, sector al qual va lligar la seva vida professional fa ja 28 anys. És, doncs, una persona amb moltes coses a dir sobre un tema sovint polèmic, del qual ens aclarirà alguns aspectes. Comencem per la polèmica sorgida a Alemanya sobre la moratòria del Parlament pel tema de les centrals nuclears del país: "El que s'ha esdevingut allà ja havia passat feia quinze anys a Suècia, un dels països modèlics en protecció del medi ambient. El cas és que la decisió que es va prendre en aquell moment ha sofert una evolució molt lenta, i és que ha sorgit una controvèrsia al sud del país que s'ha escapat del terreny pròpiament polític i s'ha convertit en un tema popular, social. Els suecs s'han adonat que la producció tèrmica de Dinamarca genera grans quantitats de diòxid de carboni que s'escampen per l'atmosfera i contaminen tant o més que les seves nuclears. Això fa que ara no tinguin gaire clar quina ha de ser la resposta energètica més idònia per al país." I per tot això, en Juanjo afirma: "Jo respecto la decisió del Parlament alemany, però m'estranya que no hagi dissenyat una alternativa energètica de substitució, perquè una central nuclear, cosa que és desconeguda per molta gent, evita una emissió de milers de tones d'anhidrid carbònic de tal manera que el conjunt de les set centrals espanyoles està evitant que vagin a parar a l'atmosfera una quantitat de gasos que equival al 75% del que emeten tots els cotxes del país en un any." Tampoc podem deixar al marge el tema dels residus nuclears: "En els països desenvolupats parlem d'una estratègia que anomenem de concentració i confinament, és a dir, hem de concentrar els residus i a més confinar-los i controlar-los durant generacions. En canvi, les emissions d'altres fonts energètiques i activitats industrials, com són les de centrals fòssils, des de carbó a gas natural, practiquen la sistemàtica que podríem anomenar DD, que és dissoldre i difondre a l'atmosfera." S'ha de tenir també en compte que les centrals atòmiques generen una quantitat de residus molt baixa en relació amb la quantitat d'energia que produeixen: "Parlem de molt pocs metres cúbics per a una central de mil megawatts."

El pecat original de l'energia nuclear va ser la seva primera manifestació en forma de bomba atòmica, per això la impressió que en té l'ésser humà es catastròfica i cal informar-lo per tal que canviï la seva posició respecte el tema. Tot al contrari, l'activitat nuclear té moltes aplicacions en el camp de la medicina. "També hi ha una altra qüestió que fa que sigui complicada la seva acceptació popular, i és que les altres energies són més fàcils de percebre per l'home: l'electricitat pica, la calor crema, però l'equip sensitiu humà no té un sistema de percepció directe de l'energia nuclear, només es pot percebre a través d'aparells que els mateixos homes hem estat capaços de desenvolupar." En Juanjo, a més, esmenta amb tristesa l'accident de Txernòbil: "Pel que fa a la utilització de l'energia atòmica per a la producció elèctrica, la fuga de Txernòbil ha estat l'única de tota la història, però ha servit com a recordatori de la cara fosca d'aquesta tecnologia. Els reactors del món occidental tenen com a norma bàsica de funcionament que a mesura que augmenta la temperatura disminueix la reactivitat i fins i tot es poden arribar a apagar, disposen d'un edifici de contenció i moltes altres mesures de seguretat que no hi eren en el cas de la central soviètica." I encara afe-

geix: "Hi ha una cosa molt clara en tot el que fa referència a les activitats humanes, i és que s'han de portar a terme amb un sistema regulat i controlat de manera continuada que permeti que l'aparell social senti que té capacitat de control. Les nostres centrals nuclears reben cada any més de 50 inspeccions de les autoritats nacionals i internacionals, en particular del Consejo de Seguridad Nuclear, i cada una d'elles té de forma permanent un inspector resident d'aquest organisme, a més d'una xarxa de vigilància ambiental encomanada a la Generalitat." Per això és fonamental que la gent conegui cada vegada més les alternatives, per tal que pugui valorar i prendre decisions: "En qualsevol activitat és essencial la resposta de la societat, la seva capacitat crítica. Estic convençut que l'energia nuclear dóna resposta a aquesta exigència social de rigor igual que ho exigeix, per posar un exemple, pilotar una nau de passatgers."

La seguretat és primordial per a aquest enginyer, per això les centrals que depenen d'ell i les més de 400 unitats de tot el planeta estan en connexió permanent: "Tenim molt clar que la Terra on tenim les centrals és la Terra dels nostres fills, i per tant l'estimem, i la millor manera d'estimar-la és respectar-la. Crec que la Terra l'heretem temporalment i hem de fer gestions per deixar-la igual o en millors condicions per a les generacions futures." No obstant això, les coses no són tan senzilles com semblen: "Probablement es va començar a veure la Terra com un tot, com a Gea, el dia que vam tenir les primeres fotografies des de la lluna, però des del punt de vista energètic encara són un 20% dels països els que consumeixen el 80% de l'energia. En el protocol de Kyoto aquests països es van reconèixer responsables de l'escalfament de la Terra, però el problema apareix quan això s'ha d'articular políticament." I deixa anar una pregunta que il·lustra la dificultat d'implementar les mesures proposades: "¿Com se li pot demanar ara a la població del Tercer Món que s'abstingui d'una nevera perquè els altres ja hem contaminat massa l'atmosfera?" Tornant a les centrals nuclears, l'important és tenir en compte la gran quantitat d'energia que produeixen amb un residu mínim: "El 70% de l'energia elèctrica que es consumeix a Catalunya prové de les centrals nuclears. Si les volguéssim substituir per panells solars o parcs eòlics i obtenir la mateixa quantitat d'energia farien falta més de 10.000 aerogeneradors i molts quilòmetres quadrats de panells, la qual cosa suposaria una revolució arquitectònica i de concepció del territori." De tota manera, en Juanjo no rebutja aquestes alternatives: "Penso que és molt interessant que la humanitat vagi introduint noves fonts d'energia, però crec que es parla de dues magnituds diferents: l'energia nuclear és molt competitiva i les altres no ho són tant. Hem de tenir en compte que encara avui les bicicletes no poden substituir els camions per al transport; no es poden plantejar les solucions de forma disjuntiva, o això o allò, sinó que cal fer una barreja de respostes energètiques que atenguin les necessitats de cada país."

Pare de tres fills i afeccionat al romànic i a la música, Juan José Pérez és un home abocat a la seva feina, que estima la seva professió i en parla amb convicció, la d'aquells que estan segurs del que fan i que creuen en el que diuen.

“No es poden plantejar les solucions de forma disjuntiva, o això o allò, sinó que cal fer una barreja de respostes energètiques que atenguin les necessitats de cada país”

Juan José Pérez Torrent

Ascó (Ribera d'Ebre) i L'Hospitalet de l'Infant (Baix Camp)